

ساده

۱) در در متن زیر چند کلمه تشدیددار قرار گرفته است؟

«تصور کنید می خواهید حرف های بسیار مهم و ارزشمندی را در چند جمله بگویید. انتخاب این جمله ها نیازمند تفکر و هنرمندی فراوان است.»

پاسخ: کلمات تصوّر و تفکر تشدید دارند.

۲) نویسنده ی درس «بازرگان و پسران»، چه کسی را مانند سگ گرسن های که به استخوانی شاد می شود، می داند؟

پاسخ: هر که در اندوختن مال دنیا فقط برای خودش تلاش کند، در ردیف چارپایان است؛ چون سگ گرسنه که به استخوانی، شاد شود و به پاره ای نان، خشنود گردد.

۳) در متن زیر، چند واژه از نظر املایی نادرست است؟

پاسخ: «اگر بی هنر و فضیلت باشید، از شما دوری جویند؛ چنان که موش، اگرچه با مردم هم خانه است، چون موزی است، او را از خانه بیرون اندازند و در حلاک آن کوشند.»

صورت صحیح کلمات نادرست:

موزی _ هلاک

۴) با توجه به درس «بازرگان و پسران»، بازرگان این جملات را در وصف چه کسی می گوید؟

«وی در ردیف چارپایان است؛ چون سگ گرسنه که به استخوانی، شاد شود و به پاره ای نان، خشنود گردد.»

پاسخ: «هر که در اندوختن مال دنیا فقط برای خود تلاش کند، در ردیف چارپایان است؛ چون سگ گرسنه که به استخوانی، شاد شود و به پاره ای نان، خشنود گردد.»

۵) حکایت زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ بدهید.

«دو کس رنج بیهوده بردند و سعی بی فایده کردند، یکی از آن که اندوخت و نخورد و دیگر آن که آموخت و نکرد.

علم، چندان که بیشتر خوانی چون عمل در تو نیست، نادانی»

الف) چه کسانی رنج بیهوده بردند و سعی بی فایده کردند؟

ب) معنی بیت را بنویسید.

پاسخ: الف، کسانی که پول دارند اما از پول خود استفاده نمی کنند و کسانی که از دانش بهره برده اند اما در عملشان استفاده نمی کنند.

ب، هر قدر علم و دانش داشته باشی ولی اگر از آن استفاده نکنی با نادان فرقی نداری.

۶، با توجه به درس «بازرگان و پسران»، «انسان بی هنر و فضیلت» و «انسانی که در اندوختن مال دنیا فقط برای خودش تلاش کننارد» به ترتیب به چه چیزی تشبیه شده اند؟

پاسخ: انسان بی هنر و فضیلت ← موش مودی

انسانی که در اندوختن مال دنیا فقط برای خودش تلاش کند ← چارپایان، چون سگ گرسنه
۷، مخالف کلمات زیر را بنویسید.

لیل: گمنام: لطیف: خشک:

پاسخ: لیل: نهار-روز گمنام: معروف-مشهور لطیف: خشن-زبر خشک: خیس

۸، مخالف واژه های زیر را بنویسید.

کاهلی= تاریک= شجاع= غروب=

پاسخ: زرنگی روشن ترسو طلوع

۹، چه تعداد از موارد زیر، گوش دادنی هستند؟

«صدای جیک جیک گنجشکان _ سخنرانی رئیس جمهور _ صدای جاروبرقی _ صدای قل قل سماور _ درس دادن آموزگار»

پاسخ: «سخنرانی رئیس جمهور» و «درس دادن آموزگار» از موارد گوش دادنی هستند.

۱۰، مطابق درس «بازرگان و پسران»، هر کس از کار و تلاش روی بگرداند،

پاسخ: هر کس از کار و تلاش روی بگرداند، نه اسباب آسایش زندگی خود را می تواند فراهم کند و نه می تواند از دیگران مراقبت نماید.

۱۱، با توجه به درس «بازرگان و پسران»، چه کسی نمی تواند اسباب آسایش زندگی خود را فراهم کند و از دیگران مراقبت نماید؟

پاسخ: هر کس از کار و تلاش روی بگرداند، نه اسباب آسایش خود را فراهم کند و نه می تواند از دیگران مراقبت نماید.

۱۲) متن زیر را بخوانید، سپس صورت صحیح کلمات نادرست را بنویسید.

«هر که در این چند خسلت کاحلی بورزد، به مقصد نرسد. هر کس از کصب و کار روی بگرداند، نه اثباب مییشت خود را می تواندفراحم کند و نه می تواند از دیگران مراغبت نماید.»

پاسخ: «هر که در این چند خصلت کاهلی بورزد، به مقصد نرسد. هر کس از کسب و کار روی بگرداند، نه اسباب معیشت خود را می تواندفراهم کند و نه می تواند از دیگران مراقبت نماید.»

۱۳) با توجه به متن درس «بازرگان و پسران» جمله های زیر را به ترتیب شماره گذاری کنید.

() او مردی با تجربه بود.

() سال ها گذشت و بازرگان، صاحب چند فرزند شد.

() بازرگانی بود که سرمایه ی فراوانی داشت.

() از حوادث روزگار، بسیار چیزها آموخته بود.

پاسخ:

۱) بازرگانی بود که سرمایه ی فراوانی داشت.

۲) او مردی با تجربه بود.

۳) از حوادث روزگار، بسیار چیزها آموخته بود.

۴) سال ها گذشت و بازرگان، صاحب چند فرزند شد.

۱۴) مفهوم ضرب المثل های زیر را بنویسید.

الف) شب دراز است و قلندر بیدار:

ب) دندان طمع را کشیدن:

ج) موشی تو سوراخ نمی رفت جارو به دمش می بست:

د) آب در هاون کوبیدن:

پاسخ:

الف، شب دراز است و قلندر بیدار: در این ضرب المثل به عجله نداشتن و صبور بودن تاکید شده است.

ب، دندان طمع را کشیدن: از چیزی رفع طمع کردن

ج، موشی تو سوراخ نمی رفت جارو به دمش می بست: این مثل در مورد کسانی به کار می رود که نه تنها برای مشکل خود راه حل پیدا نمی کنند. مشکل دیگری نیز به آن اضافه می کنند.

د، آب در هاون کوبیدن: کار بیهوده کردن

۱۵، در متن زیر، چند مورد مربوط به «خوب گوش دادن» است؟

«یلدا در کنار پنجره نشسته بود که صدای آواز گنجشکان توجه او را جلب کرد. در همین زمان صدای در را شنید، مادرش بود. او تلفن را به یلدا داد تا با مادر بزرگ که پشت خط بود، صحبت کند. یلدا با دقت به حرف های مادر بزرگ گوش می کرد و بعد از تمام شدن صحبت هایشان، مادر یلدا نصیحتی به او کرد و گفت: «همیشه باید به بزرگ ترها و افراد مسن احترام گذاشت.» در این لحظه برادر کوچک یلدا شروع به گریه کرد و مادرش تا صدا را شنید به سمت کودک رفت.»

پاسخ: «گوش دادن به صحبت های مادر بزرگ» و «گوش دادن به نصیحت های مادر» از موارد مربوط به خوب گوش دادن است.

«صدای آواز گنجشک ها»، «صدای در» و «صدای گریه ی کودک» مربوط به شنیدن است.

۱۶، در عبارت زیر، چند حرف پیوند (ربط، وجود دارد؟

«پرستو های جوان در بهار و تابستان، زندگی خوب و آرامی دارند. جوجه های آن ها هم در کنارشان به راحتی زندگی می کنند. در زمستان و پاییز آن ها باید کوچ کنند؛ جوجه ها نیز به همراهشان به پرواز در می آیند. در این سفر طولانی خطرهای بسیاری وجود دارد.»

پاسخ: در متن صورت سؤال سه حرف ربط «و»، «یک حرف ربط» هم «و یک حرف ربط» نیز «وجود دارد».

۱۷، با توجه به درس «بازرگان و پسران»، بازرگان چه چیزی را مانند فروغ آتشی می دانست که هر چه تلاش کنند کم شود، بازب اارهمم: اشعله ور می گردد؟

پاسخ: براساس درس «بازرگان و پسران»، انسان ثروتمند و باهنر اگر چه گمنام باشد و دشمن بسیار داشته باشد، به سبب عقل و هنر خویش در میان مردم، شناخته می شود. چنان که فروغ آتش را هرچه تلاش کنند کم شود، باز هم شعله ور می گردد.

۱۸) انسان ها با به کارگیری چه اموری، به زندگی راحت، مقام بزرگ و پاداش نیک آخرت خواهند رسید؟

پاسخ: انسان ها زمانی به زندگی راحت، مقام بزرگ و پاداش نیک آخرت می رسند که این سه چیز را در زندگی خود به کار گیرند:

۱) اندوختن مال از راه پسندیده و تلاش برای مراقبت از آن

۲) بخشش به دیگران

۳) محافظت از خود در برابر بلاها

۱۹) در متن زیر چند غلط املائی وجود دارد؟

«هنر و فضیلت در آن است که چند خسلت را دارا باشی. نخست این که مراقبت کنی، در هیچ حال از یاد خدا قفلت نورزی و اگر صاحب مالی شدی، بدانی که بخشش به نیازمندان موجب خوشنودی خداوند است و هرگاه راه و مقصدی را در پیش گرفتی در آنراه کاحلی نکنی. بدان که عقل و هنر برای آدمی چون ریشه ی درخت تنومند است در خاک. چنان چه تندباد مهرگان پیچکی سُسترا از جای برکند، ولی درخت بلند غامت در برابر آن ایستادگی می کند.»

پاسخ: غلط های املائی و صحیح آن ها عبارت اند از:

خسلت ← خصلت / قفلت ← غفلت / خوشنودی ← خشنودی

مقصد ← مقصد / کاحلی ← کاهلی / بلند غامت ← بلند قامت

۲۰) با توجه به درس «بازرگان و پسران»، از نظر بازرگان چه کسی مانند موش موذی است که او را از خانه بیرون اندازند؟

۱) فرد با عقل و هنر که به سبب هنر خود در میان مردم شناخته می شود.

۲) فرد بی هنر و بی فضیلت که همه از او دوری می جویند.

۳) کسی که مالی را به دست می آورد و در نگهداری آن کوشاست.

۴) فردی که در اندوختن مال، تنها برای خود تلاش می کند.

پاسخ: گزینه ی «۲»

از نظر بازرگان، اگر انسان بی هنر و بی فضیلت باشد، از او دوری جویند؛ چنان که موش، اگر چه با مردم هم خانه است، چون موزیاست، او را از خانه بیرون اندازند و در هلاک آن کوشند.

۲۱) با توجه به داستان «بازرگان و پسران»، کدام گزینه نادرست است؟

۱) دانه هنگامی که در پرده ی خاک نهان است، هیچ کس در پروردن آن تلاش نمی کند.

۲) هر که در اندوختن مال دنیا فقط برای خود تلاش کند، در ردیف چارپایان است.

۳) اگر موش با مردم هم خانه باشد، چون موزی است، او را از خانه بیرون می اندازند.

۴) اگر از کوه اندک اندک بردارند، چون بزرگ است، چیزی از آن کم نمی شود.

پاسخ: گزینه ی «۴»

اگر مالی به دست آورد و در نگه داری آن غفلت ورزد، زود تهیدست شود. همچنان که اگر از کوه هم اندک اندک بردارند، چیزی از آنبر جای نمی ماند.

۲۲) عبارت های زیر به ترتیب با کدام گزینه ارتباط دارد؟

«شرشر باران - فیلم آموزشی درس ریاضی - صدای گریه ی بچه»

۱) شنیدنی - گوش دادنی - شنیدنی ۲) گوش دادنی - شنیدنی - شنیدنی

۳) شنیدنی - شنیدنی - گوش دادنی ۴) گوش دادنی - گوش دادنی - شنیدنی

پاسخ: گزینه ی «۱»

شرشر باران و صدای گریه ی بچه ← شنیدن فیلم آموزشی درس ریاضی ← گوش دادنی

۲۳) چه تعداد از موارد زیر مربوط به «خوب گوش دادن» است؟

«صدای عقربه ی ساعت - توضیحات مدیر مدرسه - آواز بلبل - صدای خنده - صحبت پدر»

۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار

پاسخ: گزینه ی «۲»

خوب گوش دادن، یعنی فهمیدن و درک سخن دیگران. پس «توضیحات مدیر مدرسه» و «صحبت پدر» جزء موارد مربوط به خوبگوش دادن است.

۲۴) با توجه به مفهوم گوش دادن و شنیدن، جاهای خالی عبارت زیر به ترتیب با کلمات کدام گزینه کامل می شود؟

«ماهان مشغول ... صحبت های معلم بود که با ... صدای جیک جیک گنجشکان حواسش پرت شد.»

۱) گوش دادن به - گوش دادن به ۲) شنیدن - گوش دادن به

۳) شنیدن - شنیدن ۴) گوش دادن به - شنیدن

پاسخ: گزینه ی «۴»

«صحبت های معلم» گوش دادنی و «صدای جیک جیک پرندگان» شنیدنی است.

۲۵) با توجه به دو عبارت زیر، کدام گزینه درست است؟

الف) محمد در اتاق مشغول مطالعه بود که یک لحظه صدای جیک جیک گنجشکان توجهش را جلب کرد.

ب) سارا مشغول تماشای اخبار بود و منتظر بود گوینده ی اخبار، زمان بازگشایی مدارس را اعلام کند.

۱) عبارت «الف» مربوط به گوش دادن و عبارت «ب» مربوط به شنیدن است.

۲) عبارت «الف» مربوط به شنیدن و عبارت «ب» مربوط به گوش دادن است.

۳) هر دو عبارت مربوط به گوش دادن است.

۴) هر دو عبارت مربوط به شنیدن است.

پاسخ: گزینه ی «۲»

عبارت «الف» مربوط به شنیدن و عبارت «ب» مربوط به گوش دادن است.

۲۶) کدام مورد بیانگر مفهوم «خوب گوش دادن» است؟

۱) صدای بازی بچ ها در حیاط مدرسه ۲) صدای تیک تیک ساعت

۳) صدای تلاوت قرآن کریم ۴) صدای آژیر ماشین آت شنشانی

پاسخ: گزینه ی «۳»

مفهوم «خوب گوش دادن» با توجه همراه است. ما به صدای تلاوت قرآن کریم توجه می کنیم، ولی بازی بچه ها در حیاط مدرسه، صدای تیک تیک ساعت و صدای آژیر ماشین آتش نشانی را صرفاً می شنویم.

۲۷) کدام مورد می تواند مفهوم «خوب گوش دادن» را نشان دهد؟

- ۱) صدای بازی بچه ها در حیاط
۲) صدای بوق ماشین در خیابان ها
۳) صدای آژیر ماشین پلیس
۴) صدای خبرهای مجری شبکه خبر

پاسخ: گزینه ی «۴»

مفهوم «خوب گوش دادن» با توجه همراه است. ما به خبرهای مجری شبکه خبر توجه می کنیم، ولی صدای بازی بچه ها، صدای بوق ماشین در خیابان ها و آژیر ماشین پلیس را صرفاً می شنویم.

۲۸) معنی کدام کلمه در مقابل آن نادرست نوشته شده است؟

- ۱) خصلت: عادت
۲) کاهلی: آشنایی
۳) غفلت: بی خبری
۴) مراقبت: نگه داری

پاسخ: گزینه ی «۲» کاهلی: تنبلی و سستی

۲۹) چه تعداد از عبارت های زیر مربوط به «خوب دیدن» است؟

«مشاهده ی ویدیوی آموزشی معلم در شبکه ی شاد / دیدن یک شیء خاص مانند درخت از پنجره / خواندن زیرنویس های اخبار مربوط به زلزله / تماشای منظره هنگام رانندگی»

پاسخ: «مشاهده ی ویدیوی آموزشی معلم در شبکه ی شاد»، «دیدن یک شیء خاص مانند درخت از پنجره» و «خواندن زیرنویس های اخبار مربوط به زلزله»، جزء موارد بااهمیت هستند که باید آن ها را خوب و با دقت دید.

۳۰) چه تعداد از کلمات زیر نادرست معنا شده است؟

«مشغول: سرگرم- عود: نوعی چوب که سوختن آن بوی خوشی می دهد - نهراسد: بیم نداشته باشد- تدبیر: چاره اندیشی- متانت:

بزرگی - جامه: رخت- نکوهیده: ناپسند- فواره: سرازیر شدن آب با فشار کم»

پاسخ: معنای صحیح کلماتی که نادرست معنا شده اند:

متانت: سنجیده رفتار کردن، با ادب و احترام رفتار کردن/ فواره: لوله ی وصل به منبع که آب از آن به هوا بجهد.

۳۱) در کدام گزینه، تمام واژه ها مربوط به گوش دادنی هاست؟

۱) خشخش برگ ها _ بوق ماشین

۲) اخبار _ تیک تیک ساعت

۳) تلاوت قرآن _ تدریس معلم

۴) صدای پرندگان _ بوق ماشین

پاسخ: گزینه ی «۳»

بررسی گزینه ها:

گزینه ی «۱»: شنیدنی - شنیدن گزینه ی «۲»: گوش دادنی - شنیدن گزینه ی «۳»: گوش دادنی - گوش دادن

گزینه ی «۴»: شنیدنی - شنیدن

۳۲) با توجه به درس «بازرگان و پسران»، بازرگان این جملات را در وصف چه کسی می گوید؟

«وی در ردیف چارپایان است؛ چون سگ گرسنه که به استخوانی، شاد شود و به پاره ای نان، خشنود گردد.»

۱) کسی که از کسب هنر و فضیلت دوری کند.

۲) کسی که در نگه داری مال غفلت ورزد.

۳) کسی که در اندوختن مال دنیا فقط برای خودش تلاش کند.

۴) کسی که از کار و تلاش روی بگرداند.

پاسخ: گزینه ی «۳»

«هر که در اندوختن مال دنیا فقط برای خود تلاش کند، در ردیف چارپایان است؛ چون سگ گرسنه که به استخوانی،

شاد شود و به پاره ای نان، خشنود گردد.»

۳۳) مفهوم کدام مثل با جمله ی «رفتار و گفتار هر کس نشان دهنده ی تفکرات اوست.» ارتباط دارد؟

۱) مزد آن گرفت جان برادر که کار کرد.

۲) از کوزه همان برون تراود که در اوست.

۳) زخم زبان بدتر از زخم شمشیر است.

۴) دشمن نتوان کوچک و بیچاره شمرد.

پاسخ: گزینه ی «۲»

مثل «از کوزه همان برون تراود که در اوست» یعنی رفتار و گفتار انسان، نشان دهنده ی تفکرات اوست.

۳۴) کدام یک از مثل های زیر به مفهوم «وقت بسیار است و عجله شایسته نیست» اشاره دارد؟

(۳) موش توی سوراخ نمی رفت، جارو به دمش می بست.

(۴) آب در هاون کوبیدن.

ضرب المثل «شب دراز است و قلندر بیدار» یعنی: وقت بسیار است و نباید عجله کرد.

۳۵) عبارت زیر با کدام گزینه، ارتباط معنایی دارد؟

«اگر بی هنر و فضیلت باشید، از شما دوری جویند.»

۱) اگر از کوه هم اندک اندک بردارند، چیزی از آن برجای نماند.

۲) سگ گر سنه به استخوانی، شاد شود و به یاره ای نان، خشنود گردد.

۳) فروغ آتش را هر چه تلاش کنند کم شود، باز هم شعله ور می گردد.

۴) موش اگر چه با مردم هم خانه است، چون موزی است، او را از خانه بیرون اندازند.

پاسخ: گزینه ی «۴»

گزینہ ی «۱»: به مفهوم مراقبت نکردن از اموال و غفلت در نگهداری از آن اشاره دارد.

گزینه ی «۲»: به مفهوم اندوختن مال تنها برای خود اشاره دارد.

گزینه ی «۳»: به مفهوم تلاش برای کسب هنر و فضیلت اشاره دارد.

گزینه ی «۴»: به مفهوم دوری جستن از انسان بی هنر و بی دانش اشاره دارد.

۳۶. در میان واژه های زیر، چند کلمه از نظر املايي صحيح نوشته شده اند؟

«مسئله، حوس، محمد بن ذکریای رازی، خصلت، فضیلت، مودّی، خوشنود»

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

یاسخ: گزینہ ی «۴»

از هفت واژه ی داده شده، چهار واژه ی «مسئله، خصلت، فضیلت و مودّی» صحیح نوشته شده اند و سه واژه ی

«هوس، محمدنیز کربای رازی و خشنود» اشتباه نوشته شده اند.

(۳۷) در بین کلمات زیر، چند واژه به درستی معنا نشده است؟

«خصلت: ویژگی _ کاهلی: تنبلی _ غفلت: پشیمانی _ مودی: آسیب رساننده _ سنگلاخ: محل جمع شدن آب _ چاره: تدبیر _ بلند آوازه: کسی که صدای بلندی دارد

یک (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴)

پاسخ: گزینه ی «۲»

معنای صحیح واژه هایی که نادرست معنا شده اند:

غفلت: بی توجهی، بی اعتنائی / سنگلاخ: زمینی که در آن سنگ فراوان باشد. / بلند آوازه: معروف، مشهور

۳۸ «آب در هاون کوبیدن»، شبیه کدام یک از کارهای زیر است؟

۱) دندان طمع را کندن ۲) امتحان کردن شمشیر بر سنگ

۳) آتش را با جاش بردن ۴) عالم ب یعمل بودن

پاسخ گزینه ی «۲»

«آب در هاون کوبیدن» یعنی انجام کار بیهوده و «امتحان کردن شمشیر بر سنگ» نیز کاری بیهوده است.

۳۹ چه تعداد از موارد زیر مربوط به «خوب گوش دادن» است؟

«شرشر باران - توضیحات مدیر مدرسه - آواز بلبل - صدای خنده - صحبت پدر - گریه ی کودک»

یک (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴)

پاسخ: گزینه ی «۲»

خوب گوش دادن، یعنی فهمیدن و درک سخن دیگران، پس «توضیحات مدیر مدرسه» و «صحبت پدر» جزو موارد مربوط به خوب گوش دادن است.

۴۰ جمله ی معروف «یک زبان داریم و دو گوش»، چه پیامی را می رساند؟

۱) باید پیش از سخن گفتن، خوب گوش کنیم.

۲) خوب سخن گفتن نیاز به خوب اندیشیدن دارد.

۳) خوب گوش دادن مهارتی است که به تمرین نیاز دارد.

۴) بیش تر از آنچه حرف می زنیم، باید گوش بدهیم.

پاسخ: گزینه ی «۳»

از نظر بازرگان، مردم به دنبال سه چیز هستند: زندگی راحت، مقام بزرگ و پاداش نیک آخرت. در ادامه بازرگان می گوید: «انسان ها، زمانی به این سه چیز می رسند که چند ویژگی را در زندگی خود به کار گیرند:

(۱) اندوختن مال از راه پسندیده و تلاش برای مراقبت از آن

(۲) بخشش به دیگران

(۳) محافظت از خود در برابر بلاهایس پاسخ سؤال گزینه ی «۳» است.

۴۴) کدام مفهوم از جملات زیر برداشت می شود؟

«دانه هنگامی که در پرده ی خاک نهان است، هیچ کس در پروردن آن تلاش نکند. چون سر از خاک برآورد، معلوم گردد که چیست.»

(۱) کسب هنر و فضیلت (۲) محافظت از خود در برابر بلاها

(۳) کسب مال و سعی در نگه داری آن (۴) شناساندن خویش به نیکویی

پاسخ: مفهوم عبارت صورت سؤال این است که هر کس باید به مقدار دانش و فهم خود، بکوشد خویش را به نیکویی بشناساند. در این صورت، دیگران می توانند از او بهره ببرند.

۴۵) از متن زیر، کدام گزینه برداشت نمی شود؟

«اگر بی هنر و فضیلت باشید، از شما دوری جویند؛ چنان که موش، اگر چه با مردم هم خانه است، چون موزی است، او را از خانه بیرون اندازند و در هلاک آن کوشند.»

(۱) متن در نکوهش افراد بی هنر و فضیلت است.

(۲) افراد بی هنر مانند موش در نظر گرفته شده اند.

(۳) افراد بی هنر از مردم دوری می کنند.

(۴) علت این که مردم می خواهند موش ها را نابود کنند، موزی بودن آن هاست.

پاسخ: گزینه ی «۳»

مردم از افراد بی هنر و فضیلت (نیکویی) دوری می کنند.

۴۶، با توجه به متن زیر کدام گزینه از متن برداشت نمی شود؟

«همچنین ای فرزندان، بکوشید به کسب هنر و فضیلت، که انسان ثروتمند و با هنر، اگرچه گمنام باشد و دشمن بسیار داشته باشد، به سبب عقل و هنر خویش در میان مردم، شناخته می شود. چنان که فروغ آتش را هر چه تلاش کنند کم شود، باز هم شعله ورمی گردد.»

۱) انسان های ثروتمند و هنرمند ممکن است گمنام باشند.

۲) دشمنان افراد عاقل و با هنر نمی توانند مانع شهرت آن ها شوند.

۳) انسان های ثروتمند و با هنر ممکن است دشمن های زیادی داشته باشند.

۴) دشمنان افراد عاقل و با هنر، به فروغ آتش تشبیه شده اند.

پاسخ: گزینه ی «۴»

در متن صورت سؤال، به این موضوع اشاره شده است که افراد عاقل و با هنر مانند فروغ آتش هستند و هر چه دیگران سعی کنند که شعله ی آن ها را کم کنند، شعله ی آن ها بیش تر می شود.

۴۷، با توجه به متن زیر، کدام گزینه نادرست است؟

«هر کس از کار و تلاش روی بگرداند، نه اسباب آسایش زندگی خود را می تواند فراهم کند و نه می تواند از دیگران مراقبت نماید.»

اگر مالی به دست آورد و در نگهداری آن غفلت ورزد، زود تهیدست شود. همچنان که اگر از کوه هم اندک اندک بردارند، چیزی از آنبر جای نمی ماند.»

۱) برای مراقبت از دیگران، باید مالی به دست آوریم و به درستی از آن نگهداری کنیم.

۲) علت فقیر شدن، درست نگهداری نکردن از مال و ثروت است.

۳) علاوه بر آسایش خود باید به فکر دیگران نیز باشیم.

۴) «بدون برنامه پول خرج کردن» به «ذره ذره از کوه برداشتن» مانند شده است.

پاسخ: گزینه ی «۱»

طبق متن صورت سؤال، برای کسب آسایش خود و مراقبت از دیگران، نباید از تلاش و کار روی گرداند.

۴۸، مفهوم ضرب المثل «مزد آن گرفت جان برادر که کار کرد» با کدام یک از ابیات زیر تناسب دارد؟

۲) ای شکم خیره به نانی بساز/ تا نکنی پشت به خدمت، دو تا

(۳) متاع (کالا) راستی پیش آر و کالای نکوکاری/ من از هر کار بهتر دیدم این بازار گانی را

۴) به آب روی همت، خاک را زرمی توان کردن/ غلط کردم که عمر خویش صرف کیمیا کردم

پاسخ: گزینہ ی «۴»

مفهوم ضرب المثل صورت سؤال و بیت گزینه ی «۴» این است که انسان با تلاش و کار کردن به همه چیز می رسد.

۴۹، در عبارت زیر، چند حرف ییوند (ربط) وجود دارد؟

«پرستوهای جوان در بهار و تابستان، زندگی خوب و آرامی دارند. جوجه‌های آن‌ها هم در کنارشان به راحتی زندگی می‌کنند. در زمستان و پاییز آن‌ها باید کوچ کنند؛ جوجه‌ها نیز به همراهشان به پرواز در می‌آیند. در این سفر طولانی خطرهای بسیاری وجود دارد.»

(۱) پنج (۲) هفت (۳) چهار (۴) شش

پاسخ: گزینہ ی «۱»

در متن صورت سؤال سه حرف ربط «و»، یک حرف ربط «هم» و یک حرف ربط «نیز» وجود دارد.

۵۰. در کدام گزینه، در جمله ی دوم یا سوم نمی توان از «نیز» استفاده کرد؟

(۱) امروز می‌خواهم به شما چیزی بگویم، دلم می‌خواهد خوب به آن گوش کنید.

(۲) او مردی باتجربه بود و از حوادث روزگار چیزهای بسیاری آموخته بود.

۳) زندگی خوب و آرامی داشتند. فرزندان در کنار پدر و مادر فضای گرم و پرمهری داشتند.

۴) مریم گفت: «آن‌ها از تدریس آموزگار خود لذت می‌برند.» علی تأد کرد.

پاسخ: گزینه ی « ۱ »

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه ی (۲): او مردی با تجربه بود و از حوادث روزگار نیز چیزهای بسیاری آموخته بود.

گزینه ی «۳»: زندگی خوب و آرامی داشتند. فرزندان نیز در کنار پدر و مادر فضای گرم و پرمهری داشتند.

گزینه ی «۴»: مریم گفت: «آن ها از تدریس آموزگار خود لذت می برند.» علی نیز تأیید کرد.

۵۱) با توجه به درس «بازرگان و پسران»، بازرگان چه چیزی را مانند فروغ آتشی می دانست که هر چه تلاش کنند کم شود، باز همشعله ور می گردد؟

۱) مال و ثروتی که هدفمند خرج می شود.

۲) علم و دانشی که استفاده نمی شود.

۳) انسانی که برای رسیدن به پاداش نیک آخرت تلاش می کند.

۴) انسان ثروتمند و باهنری که گمنام است و دشمن بسیاری دارد.

پاسخ: گزینه ی «۴»

براساس درس «بازرگان و پسران»، انسان ثروتمند و باهنر اگر چه گمنام باشد و دشمن بسیار داشته باشد، به سبب عقل و هنر خویش در میان مردم، شناخته می شود. چنان که فروغ آتش را هرچه تلاش کنند کم شود، باز هم شعله ور می گردد.

۵۲) کدام بیت به مفهوم کلی ضرب المثل «از کوزه همان برون تراود که در اوست» اشاره دارد؟

۱) تفاوت کند هرگز آب زلال / گرش کوزه زرین بود یا سفال؟

۲) ساقیا جام می ام ده که نگارنده ی غیب / نیست معلوم که در پرده ی اسرار چه کرد

۳) درد عشقی کشیده ام که مپرس / زهر هجری چشیده ام که مپرس (هجری: دوری)

۴) گر بگویم که مرا حال پریشانی نیست / رنگ رخسار خبر می دهد از سرّ ضمیر (ضمیر: درون)

پاسخ: گزینه ی «۴»

ضرب المثل صورت سؤال و بیت گزینه ی «۴» هر دو به این مفهوم اشاره دارند که ظاهر، نشان دهنده و جلوه گاه باطن و درون است.

۵۳) انسان ها با به کارگیری چه اموری، به زندگی راحت، مقام بزرگ و پاداش نیک آخرت خواهند رسید؟

۱) کار و تلاش - غفلت نورزیدن - مراقبت از دیگران

۲) اندوختن مال از راه پسندیده - بخشش به دیگران - محافظت از خود در برابر بلاها

- ۳) اندوختن مال از راه پسندیده - غفلت نورزیدن در جمع آوری مال - بخشش به دیگران
 ۴) کار و تلاش زیاد - بخشش به دیگران - محافظت از خود و دیگران در برابر افراد مودی

پاسخ: گزینه ی «۲»

انسان ها زمانی به زندگی راحت، مقام بزرگ و پاداش نیک آخرت می رسند که این سه چیز را در زندگی خود به کار گیرند:

۱) اندوختن مال از راه پسندیده و تلاش برای مراقبت از آن

۲) بخشش به دیگران

۳) محافظت از خود در برابر بلاها

۵۴) در بین واژه های زیر، چند واژه با «گر» ترکیب جدید و معنی داری می سازند؟ «آمرز - خواست - داد - ماند - گزارش»

۱) چهار (۲) سه

۳) دو (۴) یک

پاسخ: گزینه ی «۳»

داد + گر = دادگر / گزارش + گر = گزارش گر

۵۵) چه تعداد از کلمات زیر نادرست معنا شده است؟

«مشغول: سرگرم- عود: نوعی چوب که سوختن آن بوی خوشی می دهد - نهراسد: بیم نداشته باشد- تدبیر: چاره اندیشی- متانت:

بزرگی - جامه: رخت- نکوهیده: ناپسند- فواره: سرازیر شدن آب با فشار کم»

۱) صفر (۲) یک (۳) دو (۴) سه

پاسخ: گزینه ی «۳»

معنای صحیح کلماتی که نادرست معنا شده اند:

متانت: سنجیده رفتار کردن، با ادب و احترام رفتار کردن/ فواره: لوله ی وصل به منبع که آب از آن به هوا بجهد.

۵۶، متن زیر بیش از هر چیز به کدام موضوع اشاره دارد؟

«هر که در اندوختن مال دنیا فقط برای خود تلاش کند، در ردیف چارپایان است؛ چون سگ گرسنه که به استخوانی، شاد شود و به پاره ای نان، خشنود گردد.»

(۱) سرزنش اندوختن مال و ثروت (۲) توجه به اندوختن مال و ثروت از راه پسندیده

(۳) نکوهش ب یتوجهی به دیگران (۴) ملامت تلاش و کوشش نکردن

پاسخ: گزینه ی «۳»

متن صورت سؤال بیش از هر موضوعی به این مسئله اشاره دارد که در جمع آوری مال و ثروت، نباید فقط به خود توجه کنیم و باید دیگران را هم در نظر بگیریم.

۵۷، کدا میک از گزینه های زیر، درباره ی «خوب گوش دادن» است؟

(۱) نصیحت گوش کن جانا که از جان دوست تر دارند/ جوانان سعادت‌مند، پند پیر دانا را

(۲) شنیدستم که شهبازی که‌نسال/ کبوتر بچه ای را کرد دنبال (شهباز: حیوانی شکارچی)

(۳) دادند دو گوش و یک زبانت ز آغاز/ یعنی که دو بشنو و یکی بیش مگوی

(۴) چشم اگر با دوست داری گوش با دشمن مکن/ تیرباران قضا را جز رضا جوشن مکن (قضا: حکم الهی – جوشن: زره)

پاسخ: گزینه ی «۳»

بیش تر از آن چه حرف می زنیم، باید گوش دهیم؛ زیرا یک زبان و دو گوش داریم.

۵۸، مطابق درس «بازرگان و پسران»، هر کس از کار و تلاش روی بگرداند،

(۱) زود تهیدست می شود.

(۲) نمی تواند اسباب آسایش خود را فراهم کند و از دیگران مراقبت نماید.

(۳) در برابر خطرها نمی تواند از خود محافظت کند.

(۴) به پاداش نیک آخرت نمی رسد.

پاسخ: گزینه ی «۲»

هر کس از کار و تلاش روی بگرداند، نه اسباب آسایش زندگی خود را می تواند فراهم کند و نه می تواند از دیگران مراقبت نماید.

۵۹، داستان زیر با کدام ضرب المثل کامل می شود؟ «ستاره در طول سال درس فارسی را مطالعه نمی کرد. او در شب قبل از امتحان پایانی خواست تمام کتاب را به یکباره مطالعه کند، اما نتوانست. مادرش به او گفت: کار تو مانند ضرب المثل است.»

۱) آتش را با جاش بردن. ۲) آب در هاون کوبیدن.

۳) شب دراز است و قلندر بیدار. ۴) موش توی سوراخ نم یرفت، جارو به دمش می بست.

پاسخ: گزینه ی «۲»

مفهوم ضرب المثل گزینه ی «۲»، انجام کار بیهوده و غیرممکن است که با مفهوم داستان صورت سؤال ارتباط دارد.

۶۰، با توجه به متن زیر، کدام گزینه نادرست است؟

«شما هم ای فرزندان، به مقدار دانش و فهم خود، بکوشید خویش را به نیکویی بشناسانید، زیرا دانه هنگامی که در پرده ی خاکنهان است، هیچ کس در پروردن آن تلاش نکند. چون سر از خاک برآورد و روی زمین را آراست، معلوم گردد که چیست. در آن حال، بی شک آن را بپرورند و از آن بهره گیرند.»

۱) معرفی خود به دیگران به آشکار شدن دانه ی گیاه مانند (تشبیه) شده است.

۲) باید دانش و هنر خود را بیش از آن چه که هست، به دیگران نشان دهیم.

۳) تا زمانی که دانش و هنرمان مخفی باشد، کسی به ما کمک نمی کند.

۴) آشکار شدن دانش و هنر ما، به نفع دیگران نیز هست.

پاسخ: گزینه ی «۲»

در متن صورت سؤال بیان شده که باید همان مقدار که دانش و هنر داریم، به دیگران عرضه کنیم، نه بیشتر از آن.

۶۱، عبارت «نصیحت کردن فرد نادان مانند پنهان کردن شکر در زیر آب است.»، با کدام یک از ضرب المثل های زیر هم مفهوم است؟

۱) دندان طمع را کندن. ۲) آب در هاون کوبیدن.

۳) آتش را با جاش بردن. ۴) شب دراز است و قلندر بیدار.

«هنر و فضیلت در آن است که چند خسلت را دارا باشی. نخست این که مراقبت کنی، در هیچ حال از یاد خدا قفلت نوزی و اگر صاحب مالی شدی، بدانی که بخشش به نیازمندان موجب خوشنودی خداوند است و هرگاه راه و مقصدی را در پیش گرفتی در آنراه کاحلی نکنی. بدان که عقل و هنر برای آدمی چون ریشه ی درخت تنومند است در خاک. چنان چه تندباد مهرگان پیچکی سُسترا از جای برکند، ولی درخت بلند غامت در برابر آن ایستادگی می کند.»

(۱) چهار (۲) پنج (۳) شش (۴) هفت

پاسخ: گزینه ی «۳»

غلط های املایی و صحیح آن ها عبارت اند از:

خسلت ← خصلت / قفلت ← غفلت / خوشنودی ← خوشنودیمقصد ← مقصد / کاحلی ← کاهلی / بلند غامت ← بلند قامت

۶۵. کدام مفهوم از جملات زیر استنباط می شود؟

«دانه هنگامی که در پرده ی خاک نهان است، هیچ کس در پروردن آن تلاش نکند. چون سر از خاک برآورد، معلوم گردد که چیست.»

(۱) کسب هنر و فضیلت (۲) شناساندن خویش به نیکویی

(۳) کسب مال و سعی در نگه داری آن (۴) محافظت از خود در برابر بلاها

پاسخ: گزینه ی «۲»

مفهوم عبارت صورت سؤال این است که هر کس باید به مقدار دانش و فهم خود، بکوشد خویش را به نیکویی بشناساند. در این صورت، دیگران می توانند از او بهره ببرند.